

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Poznań, dnia 29 maja 2018 r.

Sąd Okręgowy w Poznaniu XII Wydział Cywilny w następującym składzie:

Przewodniczący: SSO Hanna Flisikowska

Protokolant: Starszy sekretarz sądowy Anna Krzemińska

po rozpoznaniu w dniu 24 maja 2018 r. w Poznaniu

sprawy z powództwa M. K.

przeciwko (...) S.A. z siedzibą w W.

o zapłatę

- 1. Zasadza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 2.750,24 złotych (dwa tysiące siedemset pięćdziesiąt złotych 24/100) wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 19 września 2016r. do dnia zapłaty tytułem odszkodowania.**
- 2. W pozostałym zakresie powództwo oddala.**
- 3. Odstępuje od obciążenia powoda wszelkimi kosztami procesu, w tym kosztami zastępstwa procesowego pozwanego.**
- 4. Zasadza od Skarbu Państwa - Sądu Okręgowego w Poznaniu na rzecz pełnomocnika z urzędu powoda adw. J. T. kwotę 10.800zł wraz z VAT-em obowiązującym w chwili wyrokowania tytułem nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej powodowi z urzędu.**

/-/H.Flisikowska

Sygn. akt. XII C 2180/16

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 24 listopada 2016 r. powód M. K. wniósł o zasądzenie od pozwanego Dyrektora Generalnego (...) S.A. L. Ubezpieczenie z siedzibą w W. na jego rzecz kwoty 1.005.000 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 16 lipca 2016 r. oraz o zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kosztów procesu. (k. 1-2)

Wraz z pozwem powód złożył wniosek o zwolnienie go w całości od kosztów sądowych oraz o ustanowienie pełnomocnika z urzędu, uzasadniając wniosek swoją trudną sytuacją materialną i zdrowotną. Powód wskazał, iż nie stać go na pełnomocnika ze względu na brak środków do życia i krytyczny stan materialny. Zaznaczył, iż jest ciężko chory, w tym cierpi z powodu nadciśnienia, nerek, zwyrodnienia kręgosłupa, dolegliwości gastrycznych oraz chorób psychicznych. Nadto powód podkreślił, iż ma przyznaną grupę inwalidzką, jak również posiada orzeczenie o niepełnosprawności. Na co dzień utrzymuje się natomiast z kwot uzyskiwanej z pomocy społecznej w wysokości 333 zł miesięcznie, która to suma nie starcza mu nawet na wykupienie wszystkich leków. (k. 12).

Z kolei z załączonego przez powoda orzeczenia o stopniu niepełnosprawności z dnia 1 grudnia 2014 r. wynika, iż przyczyną jego niepełnosprawności są choroby psychiczne oraz upośledzenie narządu ruchu. Ponadto w niniejszym

orzeczeniu wskazano, iż powód wymaga korzystania z systemu środowiskowego wsparcia w samodzielnej egzystencji, przez co rozumie się korzystanie z usług socjalnych, opiekuńczych, terapeutycznych i rehabilitacyjnych świadczonych przez sieć instytucji pomocy społecznej, organizacje pozarządowe oraz inne placówki. (k. 21)

Postanowieniem z dnia 5 grudnia 2016 r. Referendarz Sądowy zwolnił powoda od kosztów sądowych w całości. (k. 49) Jednakże orzekając w przedmiocie wniosku o ustanowienie pełnomocnika z urzędu, postanowieniem z dnia 5 grudnia 2016 r. odmówił ustanowienia pełnomocnika z urzędu. (k. 50)

W ustawowym terminie powód złożył skargę na wyżej opisane orzeczenie za pośrednictwem wiadomości e-mail adresowanej do Prezesa Sądu Okręgowego w Poznaniu. Następnie był dwukrotnie wzywany do uzupełnienia braków formalnych skargi na orzeczenie Referendarza Sądowego, w tym wniesienia skargi na piśmie i załączenia odpowiedniej liczby odpisów. Powód uzupełnił braki formalne skargi na orzeczenie referendarza w przepisany terminie. (k. 57-58, k. 62, k. 82-83)

Postanowieniem z dnia 7 lutego 2017 r. Sąd Okręgowy zmienił orzeczenie Referendarza Sądowego z dnia 5 grudnia 2016 r. w ten sposób, że ustanowił dla powoda pełnomocnika z urzędu. (k. 85)

Pozwany w odpowiedzi na pozew z dnia 6 marca 2017 r. wniósł o oddalenie powództwa w całości oraz o zasądzenie kosztów postępowania na rzecz pozwanego, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. Pozwany wskazał, iż konieczne jest, aby powód sprecyzował określenie strony pozwanej. W dalszej części uzasadnienia pisma pozwany wskazał, że zarówno twierdzenia przedstawione na poparcie roszczeń powoda, jak i dowody zgłoszone w pozwie, nie uzasadniają zasądzenia jakichkolwiek kwot na rzecz powoda. (k. 105-107)

W piśmie procesowym z dnia 8 maja 2017 r. pełnomocnik powoda wskazał, że intencją powoda było skierowanie powództwa przeciwko (...) S.A. z siedzibą w W.. Nadto, pełnomocnik sprecyzował żądanie powoda, podając, że wnosi o zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kwoty 1.005.000 zł, w tym 5.000 zł tytułem odszkodowania za szkodę powstałą w związku z zalaniem należącego do powoda mieszkania objętego ochroną ubezpieczeniową oraz kwoty 1.000.000 zł tytułem zadośćuczynienia za krzywdę wyrządzoną powodowi wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 16 lipca 2016 r. do dnia zapłaty. (k. 128-129)

Do końca procesu . strony podtrzymały swoje dotychczasowe stanowiska w sprawie .

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 16 lipca 2016 r. pokój w mieszkaniu powoda mieszczącym się przy ul. (...) w P. został zalany na skutek przedostania się wody deszczowej do wnętrza lokalu przez okno. Na skutek tego zdarzenia uszkodzeniu uległ parapet wewnętrzny wykonany z profili PCV o wymiarach ok. 100 cm x 30 cm zamontowany pod oknem w pokoju, uszkodzone zostało także kilka metrów kwadratowych ściany wewnętrznej przy oknie i we wnęce okiennej.

(dowód: zeznania powoda – k. 134, k. 177, k. 195, opinia biegłego – k. 203-211, zeznania biegłego – k. 217)

Powód zawarł w dniu 12 lipca 2015 r. umowę ubezpieczenia swojego mieszkania z L. S. C. de S. y (...) SA Oddział w P. (1) (obecnie: (...) S.A. z siedzibą w W.), która obejmowała m.in. ubezpieczenie mieszkania od zdarzeń losowych do sumy ubezpieczenia w wysokości 10.000 zł. Umowa została zawarta na okres od dnia 1 sierpnia 2015 r. do dnia 31 lipca 2016 r.

(dowód: polisa ubezpieczeniowa – k. 23-24)

Powód zgłosił szkodę ubezpieczycielowi, który po dokonanych w dniu 6 sierpnia 2016 r. oględzinach miejsca zdarzenia, przyznał powodowi odszkodowanie w wysokości 197,76 zł, a następnie taką kwotę wpłacił na rachunek bankowy powoda. Podczas oględzin rzeczoznawca stwierdził jedynie uszkodzenie parapetu wewnętrznego, w oparciu o co sporządzona została kalkulacja kosztów naprawy uszkodzeń powstałych na skutek zalania mieszkania. Pozwany nie uwzględnił uszkodzeń powstałych na ścianie wewnętrznej przy oknie oraz we wnęce okiennej. W kosztorysie wskazane

zostały ceny koniecznych do przeprowadzenia napraw materiałów oraz sprzętu, jak również koszty robocizny. Wartość strat w wysokości 196,76 zł została wyliczona za pomocą programu do kosztorysowania (...) Norma w oparciu o sporządzony podczas oględzin obmiar uszkodzeń parapetu.

(dowód: kosztorys ubezpieczyciela – k. 25-29, akta szkody, zeznania powoda – k. 134, k. 177-178)

Powód kwestionując wysokość przyznanego mu odszkodowania, poszedł do sklepu budowlanego i poprosił pracowników firmy budowlanej – (...) i (...) spółka jawna w dniu 30 sierpnia 2016 r. o ich wycenę kosztów naprawy wg. faktów wskazanych im przez powoda. Pracownicy sklepu nie będący biegłymi sporządzili taką wycenę na łączną kwotę 4645,10 zł, na którą składały się ceny materiałów budowlanych oraz koszt robocizny.

(dowód: wycena z dnia 30 sierpnia 2016 r. – k. 30, zeznania powoda – k. 195)

Powód odwołał się od decyzji firmy ubezpieczeniowej, kwestionując wysokość przyznanego i wypłaconego mu odszkodowania. Pozwany nie uwzględnił jednak reklamacji powoda.

(dowód: korespondencja stron – k. 31-40, k. 44-48, zeznania powoda – k. 134, k. 177-178)

Faktyczna wysokość poniesionej przez powoda na skutek zalania szkody na kwotę 2.948 zł uwzględniając zarówno uszkodzenia parapetu, jak i uszkodzenia ściany wewnętrznej znajdującej się przy oknie i we wnęce okiennej. Kwota ta obejmuje wymianę parapetu na nowy, usunięcie odkształcenia ścian, osuszenie zawilgoceń we wnęce okiennej i ścianie przy oknie oraz malowanie wszystkich ścian wewnętrznych pokoju w celu przywrócenia jednolitego koloru ścian.

(dowód: opinia biegłego – k. 203-211, zeznania biegłego – k. 217).

Ocenę materiału dowodowego Sąd przedstawi w części rozważaniowej.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

W niniejszej sprawie poza sporem pozostawał fakt, że powoda łączyła z pozwanym zakładem ubezpieczeń umowa dobrowolnego ubezpieczenia zawarta w dniu 12 lipca 2015 r. na warunkach określonych w polisie ubezpieczeniowej nr (...). Bezsporne było również to, że w dniu 16 lipca 2016 r. doszło zalania pokoju w mieszkaniu powoda, na skutek przedostania się wody deszczowej do wewnątrz lokalu przez okno. Ponadto w ocenie Sądu bezsporny był między stronami zakres przedmiotu ubezpieczenia, a także wysokość sumy ubezpieczenia od zdarzeń losowych, która określała odpowiedzialność ubezpieczyciela do kwoty 10.000,00 zł. Ponadto strony nie pozostawały w sporze co do okoliczności, iż pozwany ponosi odpowiedzialność na podstawie wyżej wymienionej umowy ubezpieczenia za szkody powstałe w mieszkaniu powoda w wyniku zalania.

Kwestię sporną stanowił natomiast rozmiar szkód oraz zasady i sposób ustalenia wysokości przysługującego powodowi odszkodowania, a co za tym idzie jego wysokość. Podczas oględzin w mieszkaniu powoda rzeczoznawca działający z ramienia pozwanego ubezpieczyciela stwierdził jedynie uszkodzenie parapetu wewnętrznego, w oparciu o co została następnie sporządzona kalkulacja kosztów naprawy w wysokości 197,76 zł. W przedmiotowej wycenie pozwany nie uwzględnił uszkodzeń powstałych na ścianie wewnętrznej przy oknie oraz we wnęce okiennej. Sporna był również kwestia w ogóle zasadności w tych okolicznościach zasądzenia na rzecz powoda jakiegokolwiek zadośćuczynienia.

Pozwany całkowicie kwestionował złożoną przez powoda wycenę szkody ze sklepu (...) spółka jawna, na łączną kwotę 4645,10 zł, na którą składały się ceny materiałów budowlanych oraz koszt robocizny. Wobec powyższego, ustalenie zakresu i wysokości szkody w mieszkaniu powoda wymagało wiadomości specjalnych i powołania dowodu z opinii biegłego sądowego z zakresu robót budowlanych. Powołany w sprawie biegły sądowy w swojej opinii (k. 203-211) wskazał, iż do zalania pokoju w mieszkaniu powoda w dniu 16 lipca 2016 r. doszło prawdopodobnie na skutek infiltracji deszczu do wewnątrz lokalu przez okno. Na skutek tego zdarzenia uszkodzeniu uległ parapet wewnętrzny wykonany z profili PCV o wymiarach ok. 100 cm x 30 cm zamontowany pod oknem w pokoju, uszkodzone zostało także kilka metrów kwadratowych ściany wewnętrznej przy oknie. Biegły ustalił, że celu przywrócenia stanu lokalu przed szkody

należy wymienić parapet okienny, usunąć odkształcenia i pęknięcia tynku na ścianach we wnęce okiennej i ścianie przy oknie, osuszyć zawilgocenia we wnęce okiennej i w ścianie przy oknie oraz pomalować wszystkie ściany wewnętrzne pokoju w celu przywrócenia jednolitego koloru ścian w całym pomieszczeniu.

Wartość prac niezbędnych do usunięcia szkody i przywrócenia stanu lokalu sprzed zaistnienia szkody została ustalona na podstawie zestawienia poszczególnych prac i ich cen w obrocie rynkowym przez firmy zajmujące się taką działalnością w III i IV kwartale roku 2017 w regionie (...) co sąd całkowicie podzielił. W zakres wartości prac budowlano-montażowych, które trzeba wykonać wchodzi trzy podstawowe składniki – materiały budowlane i inne użyte do wykonania prac wraz z resztkami, które pozostają po wykonaniu prac; robocizna wykonana przez pracujących przy wykonaniu prac oraz sprzęt, maszyny i urządzenia niezbędne do wykonania prac. Suma składników cenowych prac budowlano-montażowych i innych koniecznych do usunięcia skutków szkody stanowi wartość szkody. Na potrzeby przedmiotowej opinii biegły sądowy słusznie zastosował ceny uśrednione materiałów i usług ustalonych na podstawie stanu nieruchomości z dnia powstania szkody, tj. 16 lipca 2016 r, daty wizji lokalnej z dnia 27 lutego 2018 r., daty poziomu cen z dnia 5 marca 2018 r oraz daty opracowania opinii, tj. z dnia 5 marca 2018 r. Biegły zastosował również ceny uśrednione usług budowlanych ustalonych na podstawie ofert rynkowych form posiadających doświadczenie w realizacji prac budowlano-montażowych w budynkach podobnych do budynku, w którym znajduje się mieszkanie powoda, tj.: (...) sp. z o.o. P., (...) sp. z o.o. P., F. P. S. Ś. W., C. (...), (...) sp. z o.o. G. W., (...) sp. z o.o., T. (...), (...) sp. z o.o. P., (...) sp. z o.o. P..

Biegły wyliczył wysokość poniesionej przez powoda szkody na kwotę 2.948 zł. Ustalony przez biegłego zakres i wartość prac mających na celu przywrócenie stanu sprzed zdarzenia obejmował następujące czynności: rozbiórka i utylizacja uszkodzonego parapetu – 60 zł; montaż nowego parapetu wewnętrznego – 580 zł; czyszczenie ścian i przygotowanie do malowania – 270 zł; usunięcie odkształceń i pęknięć tynku we wnęce okiennej i w ścianie przy oknie w pokoju – 118 zł; osuszenie ścian we wnęce okiennej i ściany przy oknie – 60 zł; gipsowanie ścian gipsem szpachlowym – 300 zł; gruntowanie ścian gruntem malarskim – 240 zł, malowanie dwukrotnie ścian o powierzchni nie przekraczającej 60 m² farbą emulsyjną – 1.320 zł.

Sąd Okręgowy uznał opinię biegłego za fachową, rzetelną, spójną, logiczną i konsekwentną. Strona powodowa nie złożyła zarzutów do opinii. Podobnie sąd ocenił jego zeznania. Natomiast zarzuty pozwanej k.223 co do opinii sąd uznał za całkowicie gołosłowne i bezpodstawne, a przedstawiony przez nią dokument prywatny k.225 - wstępny kosztorys K. K. w żaden sposób nie mógł podważyć przekonujących i fachowych wniosków biegłego sądowego.

Analizując materiał dowodowy zgromadzony w niniejszej sprawie Sąd uznał za wiarygodne dokumenty zgromadzone w niniejszej sprawie. Ich mocy dowodowej żadna ze stron nie kwestionowała, a Sąd nie widział podstaw by czynić to z urzędu.

Oceniając zeznania powoda Sąd Okręgowy uznał je za wiarygodne w zakresie zgodnym z ustalonym przez sąd stanem faktycznym i pozostałym uznanym przez Sąd za wiarygodny materiał dowodowy sprawy.

Powołana wyżej opinia biegłego stała się istotna dla potrzeb rozstrzygnięcia niniejszego sporu. Zgodnie bowiem z art. 361 § 2 k.c. odszkodowanie winno zrekompensować w całości poniesioną przez poszkodowanego szkodę. Na szkodę powoda składały się koszty przywrócenia mieszkania do stanu sprzed powstania szkody. Z opinii biegłego wynika, że wysokość kosztów przywrócenia lokalu mieszkalnego nr (...) przy ul. (...) w P. do stanu sprzed zdarzenia zaistniałego w dniu 16 lipca 2016 r. wynosi 2.948,00 zł. Sąd uznał za zasadne przyjęcie tej kwoty, a nie wariantowo na żądanie pozwanego wyliczonej w uzupełnieniu opinii na kwotę 2.388 zł k.- 237, bowiem w opinii sądu do naprawy powinny być używane materiały o wysokiej jakości, a malowanie powinno dotyczyć wszystkich ścian w pokoju powoda dla uzyskania jednolitego koloru pomieszczenia. Pokój był malowany kilka lat temu w związku z tym brak możliwości dopasowania identycznego koloru gdyby pomalować tylko ścianę z uszkodzonym parapetem. Zatem od kwoty 2.948 zł należało odjąć kwotę już wypłaconego powodowi przez pozwanego odszkodowania tj. 197,76 zł co daje sumę 2.750,24 zł zasądzoną w pkt 1 wyroku na podstawie art. 805 par 1 k.c., art. 822 par 2 k.c. w zw. z art.361 par. 2 k.c. i par 27

ogólnych warunków ubezpieczeń mieszkaniowych L. (...) obowiązujące od dnia 1.4.15r. do 10.10.15r. W pozostałym zakresie sąd oddalił roszczenie odszkodowawcze powoda o czym orzekł w pkt 2 wyroku.

Natomiast żądanie powoda w zakresie zasądzenia od pozwanego na jego rzecz kwoty 1.000.000 zł tytułem zadośćuczynienia w całości nie zasługiwało na uwzględnienie. Zadośćuczynienie za krzywdę jest instytucją służącą ochronie interesów osób poszkodowanych na skutek czynów niedozwolonych. W przedmiotowym postępowaniu mamy do czynienia jednakże z odpowiedzialnością kontraktową, wynikającą z zawartej pomiędzy stronami umowy ubezpieczenia. Ponadto, instytucja ta ma służyć naprawieniu innego rodzaju uszczerbku w dobrach poszkodowanego niż szkoda majątkowa, gdyż jego celem jest zrekompensowanie straty, której wartości nie można wyrazić czy określić za pomocą środków właściwych dla obliczania szkody majątkowej. Strata ta bowiem, na gruncie art. 445 i 448 k.c. określana jako krzywda czy też szkoda niemajątkowa, stanowi przede wszystkim negatywne przeżycia pokrzywdzonego związane z deliktem zaistniałym wobec jego osoby czy też przyjmuje postać cierpień psychicznych i fizycznych, których poszkodowany doznaje w związku z takim czynem niedozwolonym. Wprost pojęcie to zdefiniował Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 9 lutego 2000 r. (sygn. akt III CKN 582/98) stwierdzając, że: krzywda wynagradzana zadośćuczynieniem pieniężnym, uregulowanym w art. 445 k.c., jest szkodą niemajątkową (...). Zadośćuczynienie, z uwagi właśnie na rodzaj uszczerbku, do którego jest przypisane, nie może być kwalifikowane jako tożsame z odszkodowaniem. Ciężar dowodowy spoczywał na stronie powodowej zgodnie z art. 6 k.c. Powód nie wykazał jednak istnienia krzywdy, której doznał na skutek zlania okna z parapetem i postępowania szkodowego w związku z czym w tym zakresie należało oddalić żądanie powoda na podstawie art. 445 par 1k.c. o czym sąd orzekł w pkt 2 wyroku. Zdaniem Sądu powód w żaden sposób nie wykazał aby został w jakikolwiek sposób pokrzywdzony. Pozwany dla likwidacji szkody powołał fachowca rzeczoznawcę, który wycenił wartość odszkodowania, które pozwany niezwłocznie wypłacił powodowi. Powód w normalnym trybie miał prawo nie zgodzić się z wysokością tego odszkodowania co też uczynił, a pozwany miał prawo skoro nie przekonały go argumenty powoda i jego prywatna wycena szkody przez pracowników sklepu (...) - market do nie uwzględnienia tego odwołania powoda co też w stosownym czasie uczynił informując o tym powoda. Powód nie wykazał tu jakichkolwiek szczególnych okoliczności i obraźliwego czy niestosownego zachowania pozwanego w czasie postępowania likwidacyjnego, które uzasadniałoby przyznanie jemu choćby minimalnego zadośćuczynienia nie mówiąc już o kwocie 1 mln. zł skrajnie zdaniem sądu wygórowanej, której powód się domagał. To, że kwota zasądzona przez sąd odszkodowania jest wyższa niż przyznana przez pozwanego wynika z przyjęcia przez sąd na podstawie opinii biegłego wysokich standardów i wysokiej jakości materiałów, które wg biegłego sądowego co sąd podzielił takimi właśnie w tym przypadku powinny być. Ale w żaden sposób ten fakt nie uzasadnia możliwości przyznania powodowi zadośćuczynienia. Powód nie wykazał także jakie to jego dobro osobiste zostało tu przez pozwanego naruszone. Ze względu na powyższe okoliczności powództwo w tym zakresie podlegało oddaleniu.

O odsetkach orzeczono na podstawie art. 481 § 1 i 2 k.c., uwzględniając ustalony przez powoda w pismach do pozwanego termin zapłaty na dzień 17 września 2017 r. Z uwagi na to, iż 17 września 2017 r. (k. 32) była to niedziela, za termin zapłaty uznać należy dzień roboczy po tym dniu, tj. 18 września 2017 r. Zatem odsetki należą się od dnia następnego tj. od 19.9.2016r. W związku z powyższym pozwany popadł w opóźnienie z zapłatą w dniu 19 września 2017 r. zatem od tego dnia powodowi należą się odsetki ustawowe za opóźnienie liczone do dnia zapłaty w wysokości określonej w art. 481 § 2 k.c. Zasądzenie ich od okresu wcześniejszego, a więc dnia 16.7. 16r. czyli od dnia szkody jest całkowicie niezasadne i nie znajduje oparcia prawnego.

Rozstrzygając o kosztach procesu Sąd orzekł na mocy art. 102 k.p.c. odstępując od obciążenia powoda wszelkimi kosztami procesu w tym kosztami zastępstwa procesowego pozwanego. Zadecydowała o tym wyjątkowo trudna sytuacja zdrowotna i finansowa powoda szczegółowo opisana w części wstępnej uzasadnienia do której sąd się w tym miejscu odwołuje aby nie powtarzać argumentów które legły u podstaw zwolnienia w całości powoda od kosztów sądowych i przyznania jemu adwokata z urzędu. Ta sytuacja do chwili wyrokowania się nie zmieniła, powód nadal jest osobą niepełnosprawną choruje na chorobę psychiczną i narządów ruchu i utrzymuje się z pomocy społecznej.

Sąd oraz na mocy § 2 pkt 7 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności adwokatów (Dz. U. z 2018 r. poz. 265) zasądził w pkt 4 wyroku kwotę 10.800 zł na rzecz pełnomocnika z urzędu powoda tytułem nieopłaconej w żadnej części pomocy prawnej udzielonej powodowi z urzędu.

SSO Hanna Flisikowska